

Reactie Halfords 2.0 B.V. op consultatie wetgeving NFC

Deze reactie verwoordt het standpunt van de verenigingen van franchisenemers van Halfords 2.0 B.V.

Commentaar op de voorliggende wetswijziging en de toelichting:

- A. De aan minister Kamp aangeboden NFC is een gebalanceerd document dat zorgvuldig tot stand gekomen is. Om die reden verdient het aanbeveling om de in de NFC gehanteerde definities en begrippenkaders, voor zover mogelijk, één op één over te nemen in de wetgeving.
- B. In de NFC is opgenomen dat de artikelsgewijze toelichting op de NFC integraal onderdeel uitmaakt van deze code. Dat is het onderhandelingsresultaat van de gesprekken over de NFC tussen de betrokken partijen en de sector. Voor zover de toelichting op het wetsvoorstel met zich brengt dat deze artikelsgewijze toelichting op de NFC niet door de thans voorliggende wet wordt meegenomen, dient dit te worden gecorrigeerd. Korthedshalve verwijzen wij naar de inleiding van de NFC waarin expliciet is bepaald dat “*de toelichting onlosmakelijk verbonden is met de bepalingen in de NFC*”. De memorie van toelichting dient derhalve op dit punt aangepast te worden.
- C. Ten aanzien van de het voorgestelde artikel 7:399g lid 1 stellen wij twee belangrijke toevoegingen voor die tenminste in een gedragscode geregeld moeten zijn:
- I. De eerste toevoeging heeft betrekking op het verdienmodel van franchise. Zoals eerder betoogd is transparantie ten aanzien van het verdienmodel broodnodig voor franchise. De huidige NFC biedt daarvoor verschillende waarborgen door te bepalen dat (i) het conditiestelsel zo compleet mogelijk moet worden beschreven en transparant behoort te blijven en (ii) franchisegevers verantwoording moeten afleggen over de besteding van de franchisevergoeding (artikel 4.6 sub e NFC). Controle op deze afspraken wordt door de NFC bevorderd.
- Wij pleiten dan ook voor een nieuw artikel genaamd “artikel 7:399g lid 1 sub h” waarin wordt bepaald dat een gedragscode ook voorschriften dient te bevatten ten aanzien van een transparant en controleerbaar conditiestelsel, waaronder mede begrepen wordt de franchisevergoeding (de franchisefee).
- II. De tweede toevoeging heeft betrekking op het gebruik en de omschrijving van de franchiseformule. Van belang daarbij is dat franchisegevers eigenaar zijn van de franchiseformule en franchisenemers gerechtigd zijn om de formule te gebruiken. Doordat de formule zich naar verloop van tijd ontwikkelt, of de formule wordt verkocht of zelfs failliet gaat, zijn goede (omgangs)normen ten aanzien van het gebruik van de formule noodzakelijk. De NFC biedt daarvoor diverse normen.
- Wij pleiten dan ook voor een nieuw artikel genaamd “artikel 7:399g lid 1 sub i” waarin wordt bepaald dat een gedragscode ook voorschriften bevat ten aanzien van gebruik en het omschrijven de franchiseformule.
- D. Voorts zijn wij van mening dat artikel 7:399g lid 1 sub c aangepast moet worden in “*het aangaan van een voorovereenkomst, een franchiseovereenkomst en het doen eindigen daarvan*”.
- E. Verder stellen wij voor om artikel 7:399g lid 1 uit te breiden met een nieuw artikel genaamd “artikel 7:399g lid 1 sub j” waarin wordt bepaald dat een gedragscode ook bepalingen behoort te bevatten ten aanzien van verkoop en overdracht van franchiseondernemingen, evenals bepalingen ten aanzien van eventuele voorkeursrechten van franchisegevers. Voorkomen moet worden dat eventuele opvolgende gedragscodes (dus niet de NFC, maar een andere code) geen omgangsregels op deze - voor franchisenemers - cruciale momenten bevat.

- F. Aangezien het juist franchisegevers zijn die de franchiseovereenkomst redigeren ontstaat er bij franchisenemers soms twijfel of onduidelijkheid over de uitleg van een beding in de overeenkomst. Dat is een uitermate onwenselijk situatie, te meer indien franchisegevers dat beding contrair uitleggen ten opzichte van de gedragscode die vaak juist een minimum bepaald. Franchisenemers zijn vaak minder juridisch onderlegd en kunnen in die gevallen de bedoeling van de tekst van de overeenkomst moeilijk weerleggen. Wij pleiten dan ook voor een nieuwe artikel genaamd “artikel 7:399g lid 5” waarin wordt bepaald dat bij twijfel over de betekenis van een beding in de franchiseovereenkomst wat afwijkt van de gedragscode, de meest gunstige uitleg voor franchisenemers prevaleert.
- G. Ten aanzien van het voorgestelde artikel 7:399g lid 2 verdient het aanbeveling om uitdrukkelijk vast te stellen dat een beding zoals bedoeld in sub a, en de toelichting zoals bedoeld in sub b slechts van toepassing kan zijn, cq kan ontstaan, na overleg met en instemming van de relevante vertegenwoordigers van franchisenemers. Wij wijzen er op dat niet alleen artikel 4.6 van de NFC aangeeft dat er ten aanzien van bepaalde type bepalingen een beperking van de beleidsvrijheid ter zake is, maar ook dat op basis van artikel 2.6.c van de NFC bij door een franchisegever voorgestelde wijzigingen die een materieel effect hebben op de bedrijfsvoering van het collectief van franchisenemers, instemming van de franchisenemersvertegenwoordiging noodzakelijk is voordat de franchisegever de wijzigingen in kwestie kan doorvoeren. Mutatis mutandis geldt dit dus ook voor de in artikel 7:399g lid 2 sub a en b bedoelde mogelijkheid tot afwijken van de op basis van lid 1 aangewezen franchisecode. In de Memorie van Toelichting kan hierop wellicht nader worden ingegaan.
- H. Ten aanzien van het voorgestelde artikel 7:209 merken wij op dat relaties tussen franchisegevers en franchisenemers veelal worden gereguleerd door standaardovereenkomsten die doorgaans in goed overleg tussen partijen zijn opgesteld. Soms worden wijzigingen in zo’n standaardovereenkomst die zijn overeengekomen door franchisegever en franchisenemersvertegenwoordigers van toepassing verklaard op alle (dus ook bestaande) franchiseovereenkomsten met individuele ondernemers, maar soms gaan de overeengekomen wijzigingen eerst in bij een hernieuwd sluiten van de overeenkomst op individueel niveau of bij een (al dan niet automatische) verlenging van de bestaande franchiseovereenkomst met een individuele franchisenemer. Het is onwenselijk dat binnen één en dezelfde franchiseformule tussen de franchisegever en individuele franchisenemers verschillende standaardovereenkomsten of verschillende standaard bedingen van toepassing zijn als die hetzelfde onderwerp behelzen. Om die reden ligt het voor de hand te bepalen dat indien binnen de genoemde vijf jaar termijn tussen een franchisegever en de franchisenemersvertegenwoordiging de standaardovereenkomst wordt gewijzigd in die zin dat de toepasselijkheid van de NFC (of een andere op basis van artikel 7:399g lid aangewezen code) al eerder aanvangt, deze wijziging al gelijk directe werking krijgt voor alle individuele franchiseovereenkomsten tussen de franchisegever en franchisenemers.
- I. Tot slot merken wij op dat voorkomen moet worden dat franchisegevers gebruik gaan maken van andere jurisdicties om franchisebetrekkingen met Nederlandse franchisenemers (al dan niet via buitenlandse vennootschappen) bewust buiten het bereik van de gedragscode te brengen. Op het eerste gezicht kan dat wellicht voorkomen worden door in artikel 7:399f sub c achter de woorden “...een franchiseformule” en vóór het woord “exploiteert” de woorden “in Nederland” toe te voegen. De bepaling wordt dan: “een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in het kader van de uitoefening van zijn beroeps- of bedrijfsactiviteit voor eigen rekening en risico een franchiseformule *in Nederland* exploiteert of voornemens is deze te gaan exploiteren”.

Wij verzoeken u bij het verdere wetgevingsproces met het bovenstaande rekening te houden. Overigens zijn wij zeker tot een nadere toelichting en nader overleg bereid.

Hoogachtend,

Mark Marchand

Halfords 2.0 B.V.
Directeur